





СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J. 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA: (973) 292-0900

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік \$100.00, на півроку—\$60.00. Для членів УНСоюзу \$75.00 річно, на півроку—\$40. За кожну зміну адреси—\$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає собі право в потрібі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снлик

Second Class Postage paid at Parsippany, NJ

## Ще раз про НАТО

Повіртаючись до втіленого в життя понад півстоліття тому плану Маршалла, колишні дипломати Воррен Кристофер та Вілліам Перрі стверджують, що наступні покоління американців підтримували таке керівництво Америки, яке творило б якнайкращі та найтісніші зв'язки між демократіями З'єднаних Штатів Америки і Європи, чого найвиразнішим підтвердженням стало НАТО.

На думку Кристофера і Перрі, хоч змінився політичний та військовий обрій старого континенту, НАТО й далі відіграє в Європі провідну роль. Хоч цей союз і виконав свою місію запобігання нападу з боку сил Варшавського пaktu, але це не було єдиним його завданням, бо його призначення, з того, як це бачив Маршалл, було значно ширшим: йшлося про те, щоб держави демократичної Європи почали взаємну співпрацю, гарантом якої мали стати З'єднані Штати. Цю свою роль, вважають колишні високі члени американського Уряду, ЗСА повинні далі виконувати, і тому було б великою помилкою, якщо б Сенат проголосував про поширення НАТО.

Сьогоднішні завдання Північно-атлантийського оборонного союзу повинні виходити з пристоування його мілітарної стратегії, враховуючи вимоги сьогодення. Найбільшою загрозою потрібно вважати не стільки можливу близьку агресію проти НАТО, як розповсюдження у світі зброї масового знищення, можливість перешкод у транспортуванні нафти, тероризм, перспективи народодовбивства чи війн, які загрожують світовому спокою в інших регіонах земної кулі. Держави-члени НАТО повинні бути здатні до блискавичного творення мілітарних коаліцій, готових до дії також і поза межами союзу. Це, зрештою, вже знайшло своє застосування під час каральної протиіракської операції "Буря в пустелі". В подібних коаліціях могли би брати участь не тільки члени НАТО, але й країни, об'єднані в "Партнерстві для миру", а в майбутньому НАТО різниці між його повноправними та можливими членами практично майже не було б.

На думку В.Кристофера та В.Перрі, концентрація Північно-атлантийського оборонного союзу на силах, що обороняють скоріше спільні інтереси, ніж власні території, дала б до розуміння російським скептикам, що НАТО відійшов від своєї первісної мети, яка була, насамперед, політикою стримування Москви. Більше того, московське керівництво добре усвідомить значення заміни величезних статичних сил, властивих для холодної війни, на менші і рухливі відділи. Згадані дипломати вказують на потребу втримання стабільних стосунків між НАТО і Росією, прикладом чого стала Боснія, де одну справу робили поряд воєнки ще недавно ворожих між собою сторін. Подібна співпраця веде до зміни наставлення одне до одного, несе в собі позитивний досвід і усуває пам'ять про протистояння. Сьогодні, як ніколи раніше, практична співпраця в розв'язуванні реальних світових проблем, що ще залишаються в сфері спільного зацікавлення, є набагато важливіша, ніж різні зустрічі та наради. Вхід до НАТО повинен стати входом для всіх країн, об'єднаних у "Партнерстві для миру" та таких, що дотримуються поставлених вимог. Цього, однак, не може статися, поки трійка запрошених держав — Польща, Малярщина, Чехія — не будуть повністю готові до несення тягару членства і не стануть цілком інтегровані з військовими та політичними структурами НАТО.

На думку В.Кристофера та В.Перрі, "Партнерство для миру" має привертати увагу до поширення НАТО, а також отримати від нього фінансову підтримку. Держави-члени "Партнерства для миру" повинні, отже, бути здатними до співпраці з НАТО так само, як і його члени. Визначою, що деякі з пропонуваніх ідей порушують доцільності традиції, В.Кристофер та В.Перрі наголошують, що одне є справді певне: не американське суспільство, ні суспільства інших країн-членів НАТО не підтримуватимуть союзу, поширеного чи й ні, якщо він загостриться на загрозі агресії в Європі. Щоб досягнути успіху, Північно-атлантийський оборонний союз мусить бути здатним до реагування на сьогоднішні вимоги безпеки.

Тим, що поширення НАТО означає насправді, є зобов'язання ЗСА, що вони дотримуватимуться доцільного курсу і залишатимуться в регіоні достатньо довго — назавжди, чи майже назавжди — щоб вибір демократії, миру і вільного ринку був відчутний не тільки як добрий, але також неухильний.

Дотеперішні заяви американських господарських і державних діячів про азісько-тихоокеанський регіон як центральну базу господарської активності в наступні роки — вже тепер понад 60 відсотків американського товарообігнуну припадає на ті простори — не мали достатніх практичних підтверджень.

Остання економічна конференція 23-24-го листопада у Ванкувері, Канада, в якій взяла участь керівники 18 держав, президенти або прем'єр-міністри, від ЗСА — президент Білл Клінтон і Державний секретар Меделин Олбрайт, виявила неабияку американську активність, спрямовану на той величезний географічний район.

### Що було поштовхом?

Поштовхом до цієї конференції були господарські клопоти, а навіть заломання економіки та існуючих економічних структур майже в усіх азіських державах. Почалося літом 1997 року грошевий і біржовим крахом у Таїланді, що спочатку злегко важили і сама ця держава, й інші країни району, а вкортці огорнуло господарські комплекси Індонезії, Філіппін, Південної Кореї, в меншій мірі Сингапуру і Гонг Конгу.

Дещо краща ситуація у Сингапурі пояснюється здоровою і міцною контролем фінансово-грошового співчинника збоку авторитарної державної системи. У випадку Гонг Конгу зіграли свою позитивну роль величезні фінансові резерви в доларах, які давали можливість оборонити вартість місцевої грошової одиниці, а також висококваліфіковані фінансові керівники і передова грошова політика. Загальний спад і неспокій поширився на могутню економіку, другу в світі після ЗСА і Японії.

Японія, не зважаючи на високу продуктивність і розкинення своїх продукційних осередків по різних країнах, у великій мірі і по Америці, вже

## Ярослав Гайвас ЗСА ВІДНОВЛЮЮТЬ СВОЇ ВПЛИВИ В АЗІЇ

якийсь час переживав кризу внутрішньої господарської системи, до якої теперішні невдачі додають особливі гостроти. Дотепер збанкрутували чотири фінансово-банкові установи, одна з них належала до найбільших у Японії, а друга, токійський міський банк, грав роль економічної репрезентації японської столиці. Останні інформации подають про хистке становище інших установ, не зважаючи на те, що дотепер державний банк видав 22 блн. дол. в допомогу zagrożеним. Фінансово-грошева криза потрясла біржою, яка в одному дні зазнала спадку цінних паперів на 854 пункти. Такі несподівані алярмючі події в Японії спричинили не лише те, що японські банкові, торговельні й промислові установи були найбільшим кредитором держав азісько-тихоокеанського об'єкту, але й внутрішніми причинами, які є тепер під скрупульним дослідом.

У тіні тих невеселих і небезпечних подій відбувалася конференція у Ванкувері. Хоч про становище в Японії не було найбільше мови, але саме воно було найважливіше для Америки. Вашингтонів багато залежить на тому, як розвиватимуться господарські події у Японії, фінансовий крах Японії в подібних розмірах, які в японських сусідів, мав би непердбачені і дуже небезпечні наслідки для ЗСА.

Власне, це мали на умі, хоч і не все висловлювалося, більшість учасників ванкуварської конференції, особливо представники азіських країн. Остан-

### Нові виклики вимагають нових відповідей

У висловах і напрямних тієї конференції сказано,

що нова господарська ситуація „відзеркалює нові виклики в міжнародній фінансовій системі, а вони вимагають нових відповідей. Глобальні виміри цих проблем вказують на потребу глобальної реакції, поєднаної з регіональними ініціативами... Ми сповнені волі працювати разом, щоб відповісти на ці виклики... Стверджуємо, що члени Азіського Тихоокеанського економічного співробітництва спроможні внести свій позитивний вклад“.

Ближче про американську участь у тих зусиллях, а може вона бути значною і у великій мірі вирішальною, не сказано, хоч у тій справі висловилися і президент Клінтон, і Державний секретар Меделин Олбрайт. Президент Клінтон у своїх діанічних виступах знову підкреслював переваги вільних ринків, всім досягнутим як економічної бази, і вповнення їх далекими ліберальними нормами. Він також закликав до якнайбільшої внутрішньої активності та ініціативи окремих народів у часі кризи в їхніх державах. Державний секретар М. Олбрайт розвивала ці самі теми. Між іншим, вона сказала: „Мусимо діяти терпеливо і принципово для стабілізації своєї економіки, добиватися чесних державних урядів, позбуватися перешкод в ділянці торгівлі“.

Головним інструментом і силою у поборенні цієї великої кризи і загальної небезпеки конференція визнала Міжнародний валютний фонд, який уже виділив позичку у сумі 57 мільярдів доларів Таїландові та Індонезії і є готовий до дальших позичок. Таким чином відкрито запропоновану деякими азіськими державами і дуже підтримувану Японією ідею окремого Азіського валютного фонду, опертого на азіських капіталах і кермованого азіськими дер-

жавними чинниками. Проти цього рішуче виступив Вашингтон.

Конференція поробила заходи для зміцнення Азіського тихоокеанського економічного співробітництва і, щоб його не переробляти новими членами і новими потребами, схвалила мораторій на прийняття нових членів на десять років. Однак на конкретну вимогу Вашингтону прийнято, що перед введенням мораторію, трьох нових членів — Росію, Перу і В'єтнам. Цю акцію оцінено як чергову спробу Вашингтону концесіями та поступками „купити“ Росію. Хоч дотеперішні американські спроби схилити Москву до підтримки американських плянів не мали успіху, але американські чинники пробують це саме далі. Ось останній такий приклад: Вашингтон визнав Росію посередником у конфліктах Іраку з ЗСА, бо самі американці не хочуть вести безпосередні переговори з урядом Іраку під проводом президента Гуссейна. Тим часом Росія зайняла прихильну Іракову поставу, але навіть це не змінило наставлення Вашингтону.

### А єдності все ж не було...

Все ж не можна не згадати, що не всі члени конференції погодилися з духом і змістом її ухвал. Президент Філіппін Фідель Рамос заявив: „Я закликаю до відчуття духу нашої спільності, яким ми тепер гордимось в нашій економічній кооперації. Ми не можемо нічого накидати, ані давати мандати на будь-що“. А прем'єр Малайзії Магатиір Мохаммад, відомий зі своїх гострих висловлювань і категоричних вимог охорони інтересів членів азіської кооперації, підкреслює, що та ідея, нібито „ринку не міг доконати нічого злого, що він священний, добродійний, який веде до доброти, є під сучасну пору такою самою екстремою, як учора були комунізм і соціалізм“.

до висновку, проаналізувавши хід гри.

Поперше, в Загребі не виступав найкращий футболіст Шевченко. Він собі на попередніх матчах „заробив“ дві жовті картки від суддів. Це так, якби дістав від поліції карний пункт за порушення правила їзди авто. Напевно, якби він грав у збірній Росії, то був би дістав тільки одну жовту картку.

Подруге, якби в Загребі суддя був признав Україні того голя, якого наш гравець — і то головою — забив хорватам, і того, котрого теж не признав у Києві, то в найгіршому випадку вислід був би 4:4. Потреге, якби в Загребі грав Шевченко, то був би напевно здобув одні ворота і вислід був би 5:4! Так не сталося, бо м'яч круглий...



— Це не трагедія! — сказав мій приятель, той від політики, який на два матчі проміняв політику за футбол, як Сагайдячий жінку за тютюн і люльку. Вимови ці слова пророчче, як Шевченко, не той, що голі забиває, а Тарас. (Щойно тепер я зрозумів, чому в неньці України завжди кажуть: Шевченко Тарас Григорович. Тому, щоб не мішати поезії з голями Шевченка).

— Що це чотири роки в житті держави, яка вже має шість років існування за собою, — продовжував. — І то з шістьма прем'єр-міністрами, двома головами Верховної Ради, на якій ще досі висить серп і молот, двома президентами, і з новою міністровою сім'ї і молоді, котра є членом Комуністичної Партії під диктатурою пролетаріату Симоненка, з купонами, і гривнями, і доларами (американськими) чи радше без них і т. д. і т. д. Добре, що Україна не ввійшла до фіналу, то заощадить на коштах і може дасть зарплату декільком вчителям.

— За чотири роки буде новий турнір. Тоді Україна буде багата, щаслива й могутня держава. І про фонди не треба буде турбуватися, бо від Шевченкових мільйонів щось капне, — запалився мій приятель, мов на політичному вічу. — І нам тоді не треба буде переживати, дивлячись на телевізю, бо будемо самі сидіти на сетелітах там, — і мій приятель вказав пальцем вгору.

— Нема злого, щоб не вишло на добре, — закінчив він з великим оптимізмом, який перенісся відразу на мене...

І на хвилинку я не побоявся помандрувати по Чумацькому шляху... на наступний матч України — мистця всього світу.

## НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ Теодор Терен-Юсєв

### Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка в Нью Йорку

По довший відсутності, турне Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка з Дітройту 1997 року відбулося під керівництвом нового енергійного диригента бандуриста, в приватному житті адвоката, Олега Махлая. Попередній диригент, Володимир Колесник, на жаль, помер. Прикро, що на концерт квітков продано обмаль. Були люди, що читали оголошення про концерт досить побіжно і вважали, що це виступ Капелі Бандуристів з України. Ця Капеля приїздить цього року до Канади, а шойно на другий рік до ЗСА. Оці люди і ще деякі інші не вибралися на концерт дітройтських бандуристів. Інша причина браку публіки — був початок мистецького сезону, що спричинив накопичення імпрез. Наприклад, одного дня концерт репрезентативної співачки з Києва, сопрано Марії Стеф'юк, а на другий — виступ бандуристів. Безсумнівно, оба концерти важливі. Проте все таки наша публіка повинна була спромогтися заповнити дуже акустичну і симпатичну залу Тавн Голл 5-го жовтня, де виступала Капеля, та поспішати, полюбуватися співом оновленого ансамблю.

Для українського музикологства і культурницьких запотребувань Капеля на поселенні мусить існувати. Це ж бо пророчисто показало вже саме життя продовж десятиліть. Наша громада не може покладатися тепер лише на капелю з Києва, яка, само собою, му-

сить теж існувати та процвітати. Однак побувати тут може вона не часто. Адже тутешня капеля відзначена теж Шевченківською нагородою. Усміхнені бандуристи у своїх барвистих строях виглядали, як гігантська палітра, що грає і співає. О. Махлай — рухливий, амбінний, від якого можна сподіватися успішного і постійного розвитку ансамблю, а головною бандуристів. Голоси хору зрівноважені. Солісти в більшості добрі. Брак контрабасів відчуває й Україна. А тут другого Тисовського не легко буде знайти. Але шукати треба.

Оновлена програма концерту чинила виступ навіть цікавішим. Тільки заскочила дещо слухачів перша точка програми. Почули вони в обробці диригента хору не зовсім захоплюючий спів „У царстві Твоїм“, що мав би бути оснований на старому київському церковному мотиві. Твір великого Людкевича „Під Твою милість“ пішов як друга точка. А засадничо в першій точці добавчуємо ім'я репрезентативного композитора. Нерозважність тут чи брак скромності? В майбутньому потрібна пильніша увага.

Хор, розспівуючись у дальших піснях, як американська Дж. Нютон „Вражаюча ласка“ (в програмі бракує українського заголовку), „Чорнобильська колядка“ Г. Китастого зі солями тенора І. Кушніра та баритона Я. Цісарука, заповнив своїм принагідним звучанням залу. У пісні „Закувала сива зозуленька“, в обр. Кошиця, хор у повнім голосовім розквіті половив публіку, що були помітні і по оплесках.

„Пісню про Мазепу“, що представляє нашого гетьмана безнадійним, було б краще обличити. Адже Мазепа і по Полтаві вірів у дальшу боротьбу і в майбутнє визволення України. Співав її бас М. Невмержицький, який має досконалі голосовий матеріал, але мусить піти ще до путящого вчителя. І це конечність. Про правильний тон міг би йти багато корисного сказати баритон Цісарук. В пісні „Ой у полі озерецько“, яка не захоплює, але подобається, солювали гарно Кушнір і Сорока. Цікаво було пригадати собі бандурну композицію Г. Китастого „Гомін степів“, а з нею подув вітру та шуми степових трав, переконали передати грою молодих бандуристів за навчанням диригента Махлая.

Похвально належить висловитися про композицію Л. Дичко „Чумаки“ в сучасному музичному зображенні. І хоча цей цікавий твір не призначений для широкого загалу, він має своє сучасно-мистецьке вартість. Солістами були тенори Гельбіг та Писаренко. Народна пісня „Ой чий же це двір“, перейнята від Китастого, має у збірках Лисенка зовсім іншу, прекрасну, драматичну мелодію. Співаюча бандуристами передас шпаркий наспів, неоригінальний, запозичений. Зворушливо прозвучала пісня Китастого (слова Я. Славутича) „Карпатські січовики“, особливо щемливе піано. „Думу про Україну“ (а авторство?) виконав вдало, як голосово так й інструментально М. Фаріон на бандурі. Цей спів у стилі думи за надто патріотичний, щоб бути записаним від сліпого кобзаря.

Знову почули ми твір на бандуру Г. Китастого „Музичний момент“ у введенні Ю. Китастого. Цим згадано 90-річчя народження композитора. Слушна пригадка про бандурну самотійну музику, а не тільки її акомпаньямент.

По Шевченкових „Думи мої“ з музикою Ревуцького — Мінківського, зі сольом Писаренка та хором продзвеніло блискуче закінчення концерту, з більше чи менше відомими й улюбленими піснями, які публіка майже демонстративно оплескувала. Ось такі як „Масва нічка“ Л. Лепкого, із сольспівом Цісарука та Кушніра. В цьому місці годиться сказати дещо про Я. Цісарука. Він найкращий соліст-баритон, якого капеля будь-коли мала в цілій своїй досьогоднішній історії існування. По „Наливаймо братів“ в обр. Махлая, відспіваний в повнім розмаху, пішла „В'язанка народних пісень“ Г. Китастого зі згаданими вже солістами, до яких ще треба додати В. Кекіша і Р. Касарабу. Що може підкорити слухачів більше, як „Коломийка“ Гнатюшина? „Грай бандуро“ І. Шамо ще навіть підсилює одушевлення публіки і оплески не втихли.

Однак усьому приходиться кінець. Сцену і залу треба було опустити. Захоплені слухачі залишилися насправді з гарними спогадами про концерт оновленої Капелі бандуристів ім. Т. Шевченка.

### НОВА АДРЕСА УНСоюзу. „СВОБОДИ“ І „Українського Тижневика“

SVOBODA P. O. Box 280, 2200 Route 10  
Parsippany, NJ 07054 • Tel.: (973) 292-9800  
UNA Fax: (973) 292-0900 • UW. Fax: (973) 644-9510

# УКРАЇНЬСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ!

## УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

запрошує на

### РІЗДВЯНИЙ БАЗАР

в неділю, 14-го грудня 1997 р.  
від 11 до 5 год.

Свята наближать! Використайте надзвичайну нагоду закупити дарунки для родини та друзів!

Зможете придбати:

Ріпкісні прикраси на ялинку, Різдвяні картки, мистецькі твори, виробні народних мистецтв, кераміку, ручно роблену біжутерію, музейні каталоги, Чудово ілюстровані книжечки з України для дітей, домашнє печиво

Просимо також на  
розігрування лотерей,  
яке відбудеться о год. 3:00 по пол.

Різдвяна програма, несподіванки, виграші

в приміщенні Українського Музею  
203 Друга Авеню, Нью Йорк, НІ  
Тел.: (212) 228-0110

КАНАДСЬКИЙ ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ  
УКРАЇНСЬКІ ЗЛУЧЕНІ ОРГАНІЗАЦІЇ  
ВЕЛИКОГО КЛІВЛЕНДУ  
УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРІЧНЕ ТОВАРИСТВО  
запрошують Вас на

Презентацію Нового Видання  
англомовного перекладу першого тому

Історії України-Руси Михайла Грушевського

**Mykhailo Hrushevsky**  
**History of Ukraine-Rus'**



VOLUME I. FROM PREHISTORY  
TO THE ELEVENTH CENTURY

Переклада Марта Скорупська

Андрей Поппе, дорадчик редактор,  
Франк Е. Сисин, головний редактор  
із допомогою Уліани Пасічник

Субота, 13. грудня 1997. 6:00 вечір  
Святокопійський Осередок  
6812 Broadview Road, Parma Ohio

в програмі: д-р. Зенон Когут (директор КІУС-у),  
проф. Любомир Винар (голова УГТ), проф.  
Максим Гарнавський (директор в-ва КІУС-у).

## Я бажаю підтримати Українську Народну Фундацію, Інк. при УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ і пересилаю мій даток за різдвяні картки.

Цей пакет різдвяних карток надіється також на подарунок для Ваших приятелів.



Український Народний Союз видає нові Різдвяні карточки на 1997-1998 р. Темою яких є ангели. Пакет налічує з дванадцятьох карток, шість карток зі святочисними побажаннями, а шість чистих, які можна використати на різні нагоди.

Ці картки, це копії творів визначних українських мистців, яких УНСоюз постійно підтримує. Цьогорічні картки — це копії творів Якова Гніздовського, Юрія Козака, Христини Сай, як також ікон-ангелів, які знаходяться у музеях і церквах України. Всього дохід із проданих карток призначений на потреби української діаспори та України. Всі датки можна відтягнути від податку через Українську Народну Фундацію при УНСоюзі — IRS статус (501) (c) (3). Ця Фундація створена УНСоюзом для підтримки освітніх, харитативних, релігійних та наукових проєктів.

У справі додаткових замовлень просимо звертатися до УНСоюзу тел.: (937) 292-9800 або писати на адресу:

UNA P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany NJ 07054.

1 Box — (12 cards) .....\$12.00 Donation \$.....  
Additional Order .....@ \$12.00 .....\$.....  
Total Amount Enclosed \$.....

Name \_\_\_\_\_  
(Please type or print)  
Address \_\_\_\_\_  
City \_\_\_\_\_ State \_\_\_\_\_ Zip \_\_\_\_\_

Please make checks payable to The Ukrainian National Foundation Inc.  
of The Ukrainian National Association  
P. O. Box 280  
2200 Route 10 Parsippany, NJ 07054  
Tel. (973) 292-9800

(501) (c) (3) status — All donations are tax exempt.



НАША АДРЕСА:  
272 Old Short Hills Road  
Short Hills, NJ 07078  
Тел. 973-376-5140  
Факс: 973-376-4988

Ваш внесок допоможе дітям!  
(прошу зазначити суму)

☐ \$1,000 ☐ \$100  
☐ \$500 ☐ \$25  
☐ \$250 ☐ інше

Прізвище \_\_\_\_\_  
Адреса \_\_\_\_\_

Телефон \_\_\_\_\_  
Дякуємо за Ваш безплатковий внесок.  
Будь-ласка оформити Ваш чек на ім'я  
CCRF. Ми щиро вдячні Вам за допомогу.

## Український Радіосервіс Український Американський Теле-Радіо Компанії Ukrainian American Broadcasting Co.

представлятиме ексклюзивну прем'єру  
радіосервісу в ЗСА та Канаді п. з.

## 'Репресовані священники УГКЦеркви'

— Творчість Радіо 'Воскресіння' зі Львова —  
по хвиллях Українського Радіа

Багаточастинна програма розпочнеться під  
час Різдвяних Свят ц. р. (за новим стилем).

Станьте передплатниками щодня щоденної, щоденної  
української теле-радіо мережі, і ви матимете нагоду послухати  
трагічні розповіді про відданість Богові та Україні її терплячі  
священники української греко-католицької церкви.  
По хвиллях Українського Радіа ви також матимете нагоду  
послухати багато інших цікавих радіопрограм з України  
та діаспори.

Тел.: 1-800-75 UKRAINE  
(1-800-758-5724)

Передплатники щоденної, щоденної Української Радіослужби:  
• слухатимуть українське радіо 30 днів безкоштовно  
• будуть гарантовані тримісячним безкоштовним ко-  
ристуванням українським телебаченням  
• будуть першими в черзі для встановлення україн-  
ського телебачення в їхніх домах з кінцею п. р. та май-  
бутнього підключення до digital satellite television.

### КОШТИ.

Українське радіо: \$20.90 в місяць  
Українське радіо і телевізій: \$29.90 в місяць  
(не включено кошт встановлення відповідного обладнання)

Нехай Українська теле-радіо компанія наблизить  
вас і вашу родину до України!

Ukrainian American Broadcasting Co. • 1 Bridge Plaza, Suite 145 • Fort Lee, NJ 07024

## Число...

(Закінчення зі стор. 1)

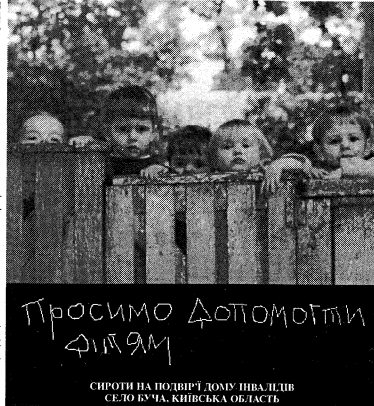
сінтками та здобувати до-  
вір'я до себе, а це незви-  
чайно важливо. Саме то-  
му і призначалися над  
цією проблемою при науці  
про здоров'я і створили  
нову галузь фахівців,  
яких назвали консультан-  
тами науки про жіноче  
здоров'я — „women's health  
educational consultants“

— Якось важко мені  
розуміти, чому ви навча-  
єте щось, що видається  
мені самозрозумілим.  
— Бачите, у практиці  
це не є самозрозумілим.  
Треба знати, що є важли-  
вим для жінок-пацієнток,  
які ставити їм питання,  
щоб вони щиро та відвер-  
то відповіли. Багато жі-  
ноччих проблем є дуже не-  
приємними для розмов і  
жінкам важко про них го-  
ворити, як ось, сексуальні  
проблеми, проблеми та-  
ких негуг як АІДС чи ве-  
неричні недуги, чи тим  
подібні.

— Значить у вашій спе-  
ціалізації стоїть на пер-  
шому місці психологічний  
підхід до пацієнток і ви-  
сінтками та здобувати до-  
вір'я до себе, а це незви-  
чайно важливо. Саме то-  
му і призначалися над  
цією проблемою при науці  
про здоров'я і створили  
нову галузь фахівців,  
яких назвали консультан-  
тами науки про жіноче  
здоров'я — „women's health  
educational consultants“

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА  
„ВОСНІ  
ПЕРЕЖИВАННЯ  
СІРОЇ ЛЮДИНИ“  
(Спогади з Другої  
світової війни).  
Видання 1-е, друкарня Свободи,  
Ново Йорк — Парісипані  
стор. 146. Ціна 15.00 дол.  
Можна набувати  
у книгарні Свободи.  
Мешканці світової Нової Джерсі зобов'язані доплатити до цієї ціни 6% про-  
должності податку.

## ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ



СІРОТИ НА ПОДВІР'І ДОМУ ІНВАЛІДІВ  
СЕЛЮ КІУЧА, КИІВСЬКА ОБЛАСТЬ

## Виставка в університеті Міннесоти

Заходами амбасди Укра-  
їни в ЗСА спільно із  
Крайовою сільсько-гос-  
подарською бібліотекою  
ЗСА, архівом, а також  
Дослідним центром історії  
іміграції при Мінне-  
сотському університеті,  
прихильниками дослід-  
ного центру і Міннесот-  
ської колегії сільського  
господарства відбудеться  
виставка „Внесок україн-  
ців в сільське господар-  
ство ЗСА“, в залі Студен-  
тського центру ст. Пол  
при університеті Міннесо-  
ти, в неділю, 7-го грудня  
п. р. від 2-ої до 6-ої год. а  
в понеділок, 8-го грудня  
від год. 8-ої вранці до 6-  
ої вечора. Виставка  
включає документацію із  
архіву міннесотських про-  
фесорів О. Неприцького,  
Грановського (ентомоло-  
гія) і М. Гайдака (бджіль-  
ництво). Головному промову  
вігословить д-р Юрій М.  
Щербак, амбасадор Укра-  
їни в ЗСА, буде виступ хо-  
ру „Світан-зілля“ під ке-  
рівництвом Кіри Царе-  
градської.

ПРЕСОВОЕ АГЕНТСТВО Асоційейтед Пресс повідоми-  
ло з Ісламбату столиці Пакистану, що там у понеділок,  
1-го грудня, зрештунув зі свого становища президент  
Фарук Ахмед Леггати. Цей його крок у теперішній зро-  
стаючій політичній кризі, котра поділила уряд країни  
та збільшила побоювання можливості перебарання  
владі військом, був несподіванкою для багатьох. Іс-  
ноуа політична криза у Пакистані — це наслідок воро-  
гування між головним прокуратором і прем'єр-мініст-  
ром.

## В Канаді...

(Закінчення зі стор. 1)

ка був членом Верховно-  
го суду і в тому характері  
він заступає українські  
справи, будучи представ-  
ником української грома-  
ди в 1985 році у розслі-  
дуванні воєнних злочин-  
ів Комісії Дешейна, а  
відтак три роки пізніше  
в міжнародній комісії для  
розслідування Великого голо-  
ду в Україні.

Передчасна смерть І.

Сопінки, яка наступила у  
наслідок рідкісної недуги  
крові, викликала загаль-  
ний жах та була для всіх  
несподіваним ударом. На  
будинку Верховного суду  
в Оттаві спущено до пів  
машту прапори, як також  
в приміщеннях українсь-  
ких провідних організацій  
Канади. Похорони відпра-  
ви відбулися в Оттаві 26-  
го і 29-го листопада.

І. Сопінка залишив у  
смертну дружину Марію і  
двоє дітей, Меланію і  
Рендолла.

## Кличання у них довір'я?

Так воно є. Найваж-  
ливіше навчити лікарів та  
медсестер як свідомо  
можуть вони говорити з  
пацієнтками та як давати  
собою їм їхнім недо-  
угами чи можливими недо-  
угами, а перш усього, як  
мати до них справді люд-  
ський підхід.

— Це дуже цікаве, що  
тепер вікні зрозуміли  
як важливим є мати  
вирозуміння та зрозумін-  
ня до пацієнта. Здається,  
що із щораз більшою спе-  
ціалізацією в ділянці ме-  
дицини тут часто тепер  
забувають саме про це  
людське вирозуміння і  
зрозуміння пацієнта, взи-  
гали, а жінок в тому особ-  
ливо, бо такі жінки ма-  
ють більше застережень,  
жінки навіть переляк, коли  
йдеться про їхнє обсте-  
ження чи про переого-  
рення делікатних про-  
блем їхнього здоров'я чи  
їхніх переживань, що по-  
в'язані із жіночістю. Ви  
мусите бути вдвоєни-  
ми, що саме може в то-  
му допомогти.

— Надіюсь, що за ва-

шим прикладом підуть ін-  
ші, а передусім підуть та-  
кож інші українці, бо як-  
що не помиляюся, то ви  
тут в українській спіль-  
ноті проломлюєте люд-  
ство. Уявіть собі, як потріб-  
но було б таке звання в У-  
країні, де серед жіноцтва  
стільки проблем здоров-  
ного і сексуального по-  
рядку. Знаємо також з  
оповідань та преси щось  
також проблем у лікар-  
нях, який спадок наро-  
джен та скільки захо-  
вну у жінок. Як потрібні  
були б там такі консуль-  
тантки як ви!

— Так, я дуже дово-  
лена, що маю знання і мо-  
жу передати його тим, які  
мають безосередньо до  
дла з жінками-пацієнтка-  
ми. Я працюю вже в цій  
ділянці чотири роки і  
вдячна товаришам, яка  
мене тим зацікавила та  
намовила саме з цією  
групою включитися в шо-  
нову та так потрібну на-  
уку. Маю ступінь магістра  
та можу далі розвивати  
своє знання в цій ділянці,  
а передусім передавати  
його іншим.

## У ТРЕТЮ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІСНІСТЬ МОГО НАЙДРОЖИГО ЧОЛОВІКА

### СВ. П.

## ПЕТРА ВОЙТОВИЧА

будуть відслужені Св. Літургії

12-го грудня 1997 року

в українських католицьких церквах:

св. апл. Петра і Павла в Балтиморі, Мд.;  
св. Прес. Трійці в Силвер Спрінг, Мд.;  
св. Марії на Флориді і Україні

Про молитви за покійного Петра просить дружина  
ВОЛОДИМИРА

У ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ  
СМЕРТИ МОГО ДОРОГОГО МУЖА І ТАТА

### бл. п.

## МИКОЛИ ПАВЛІВА

що упокоївся в Бозі 14-го грудня  
та

в ОДИНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ  
улюбленої ДОНІ І СЕСТРИ

### бл. п.

## ОКСАНИ БОГДАНІН

### ПАВЛІВ

що перейшла до вісноти 22-го грудня

будуть відправлені Св. Літургії

За душі покійних в наступних церквах:

св. Петра і Павла в Котаві, Н. Й.;  
св. Николая в Денісові (Україна);  
в селі Демія Львівської обл. (Україна);  
і в церкві св. Миколая в Тернополі (Україна).

Просимо ласкаво загадати покійних у своїх  
молитвах.

Горем прибиті:

дружина — ОЛЬГА

доня — НУСЯ з мужем РАЛФО

МАРІАНІ



З гіпокієм сумом повідомляємо рідних, приятелів  
та знайомих, що в четвер, 27-го листопада, 1997 р.  
в Нью Йорку відійшов від нас найдорожчий  
МУЖ, ТАТО І ДІДО

### бл. п.

## ІЛЬКО СЛИВКА

нар. в селі Синецьке Волин. 3-го листопада 1914

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА була відправлена в церкві  
Святого Хреста в Асторі, Нью Йорк 1-го грудня

ПОХОРОН на цвинтарі Святого Духа в Темпелбургі Н

Залишив у гіпокієм жалю:

дружину — АННУ

сина — ОСИПА з дружиною ОКСАНОЮ та

внуками АНДРЕЙМ І НИКОЛАЕМ

МІРОНОМ з дружиною ДЖЕНОМ та

внуками ДАРЕНОМ І БРАНДОНОМ

сестру — ОЛЬГУ з мужем ГРИГОРИЕМ СЛИВКА

та синами БОГДАННОМ, ЮРКОМ з д

жінкою МАРІОЮ і синами, МОДЕСТІ

ПРОСЛАВОМ

— РОЗАНІЮ ПОКОРЧАК з дочкою

МАРИОЮ

— СТЕПАНЮ НАДІЯНОМ з мужем

МИХАЙЛОМ і синами МИКОЛОЮ

та синами БОГДАННОМ, ЮРКОМ з д

жінкою МАРІОЮ і синами, МОДЕСТІ

ПРОСЛАВОМ

— РОЗАНІЮ ПОКОРЧАК з дочкою

МАРИОЮ

— СТЕПАНЮ НАДІЯНОМ з мужем

МИХАЙЛОМ і синами МИКОЛОЮ

та синами БОГДАННОМ, ЮРКОМ з д

жінкою МАРІОЮ і синами, МОДЕСТІ

ПРОСЛАВОМ

— РОЗАНІЮ ПОКОРЧАК з дочкою

МАРИОЮ

— СТЕПАНЮ НАДІЯНОМ з мужем

МИХАЙЛОМ і синами МИКОЛОЮ

та синами БОГДАННОМ, ЮРКОМ з д

жінкою МАРІОЮ і синами, МОДЕСТІ

ПРОСЛАВОМ

— РОЗАНІЮ ПОКОРЧАК з дочкою

МАРИОЮ

— СТЕПАНЮ НАДІЯНОМ з мужем

МИХАЙЛОМ і синами МИКОЛОЮ

та синами БОГДАННОМ, ЮРКОМ з д

жінкою МАРІОЮ і синами, МОДЕСТІ

ПРОСЛАВОМ

— РОЗАНІЮ ПОКОРЧАК з дочкою

МАРИОЮ

— СТЕПАНЮ НАДІЯНОМ з мужем

МИХАЙЛОМ і синами МИКОЛОЮ

та синами БОГДАННОМ, ЮРКОМ з д

жінкою МАРІОЮ і синами, МОДЕСТІ

ПРОСЛАВОМ

— РОЗАНІЮ ПОКОРЧАК з дочкою

МАРИОЮ

— СТЕПАНЮ НАДІЯНОМ з мужем

МИХАЙЛОМ і синами МИКОЛОЮ

та синами БОГДАННОМ, ЮРКОМ з д

жінкою МАРІОЮ і синами, МОДЕСТІ

ПРОСЛАВОМ

— РОЗАНІЮ ПОКОРЧАК з дочкою

МАРИОЮ

— СТЕПАНЮ НАДІЯНОМ з мужем

МИХАЙЛОМ і синами МИКОЛОЮ

та синами БОГДАННОМ, ЮРКОМ з д

жінкою МАРІОЮ і синами, МОДЕСТІ

ПРОСЛАВОМ

— РОЗАНІЮ ПОКОРЧАК з дочкою

МАРИОЮ



**KARPATY** Export Import Ltd.

гроші, речові пакки, харчові пакки, листи та документи

до рук адресата в Україні та інші держави без мита

**KARPATY TRAVEL** 120 Runnymede Road, Toronto Ontario, Canada M6S 2Y3 Tel. (416) 761-9105

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ

КВІТКИ ЗАПРОШЕННЯ МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЗИ

**1-800-265-7189**

Пам'ятайте - як поїхати чи дізнатися, то через КАРПАТИ!

**ГРОМАДСЬКІ ІМПРЕЗИ**

Редакційні вістки про громадські імпрези будуть поміщені у „Свободі” тільки після появи платних оголошень у щоденнику або „Українському Тижневику”

РЕДАКЦІЯ „СВОБОДИ”

Запрошуємо вас зробити несподівану приємність рідним чи знайомим передплачуючи їм „The Ukrainian Weekly”.

**THE UKRAINIAN WEEKLY**

CANADA WELCOMES PRESIDENT KUCHMA OF UKRAINE

**THE UKRAINIAN WEEKLY**

UKRAINE ELECTS LEONID KUCHMA PRESIDENT

**Передплатити студентам „The Ukrainian Weekly”**

- Якщо маєте сина, доньку, внука чи внучку в університеті передплатити їм „The Ukrainian Weekly”.
- Газета буде доставлена до місця навчання.
- „The Ukrainian Weekly” це поміст, який допомагає втримувати зв'язок з українським життям та українською громадою і служить усім генераціям.
- У цій газеті знайдете цікаві матеріали з різних ділянок, як також з життя української молоді в Америці, Канаді та Україні.
- „The Ukrainian Weekly” це газета завдяки якій українська молодь задержить свою ідентичність.
- „The Ukrainian Weekly” це видання Українського Народного Союзу, найстаршої забезпеченої громадської української організації в ЗСА, яка завжди допомагає своїм членам, українській громаді та Україні.

| Передплата    |         |          |
|---------------|---------|----------|
|               | Річна   | За число |
| Для членів:   | \$40.00 | .77      |
| Для нечленів: | \$60.00 | \$ 1.08  |

Передплату надсилати до  
The Ukrainian Weekly  
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054  
Fax: (973) 644-9510

Гуртки Плекання Української Мови — це нова організація української молоді, створена під опікою Української Світової Спільноти Професійних Учителів (УССПУ). Завданням її є плекати українську мову і українську духовність всюди, де живуть українці. Ця діяльність дуже доточна, бо українська мова в критичному стані як в діаспорі, так і в Україні. ГПУМ може похвалитись своїм ростом, бо на перший з'їзд прибуло понад 80 молодих делегатів Казакстану, Литви, Румунії, Росії й інших країн.

ГПУМці почали свій з'їзд 18-го серпня. Від-

## ГПУМці завоювали Київ

крив і проводив ним голову УССПУ Зіновій Квіт. Молитву у наміренні з'їзду провели київський Владика Греко-Католицької Церкви Михайл Колтун та Владика Василь Лостен з Америки. Молодь на залі, убрана у вишивочки, взялась, на знак єднання, за руки і, ставши з місць, повторяла за головою УССПУ „Обіцянку-зобов'язання ГПУМ”.

Програму приготувала фрукти й квіти, у вишивочках і з стрічками з написом „ГПУМ” через плече прибула на Аскольдову Могили, де після Богослужби вишикувалась у ряди, а Владика Лостен посвятив дари Божі і поблагословив щасливу ук-

раїнську молодь. Діти майже всі православні. Для них це не перше святкування Спаса. Для них Владика Василь Лостен у цей день був Владикою православним, а для нього вони були греко-католицькими дітьми. Але найважливіше — це був український Владика й українські діти, бо від них проминувала щира братня любов. Чи це не приклад правильного екуменізму?

20-го серпня ГПУМців приймав посадинок м. Києва Олександр Омельченко у будинку його управління на Хрещатику. Це був „королівський” прийом у прекрасній залі, де до дитвори промовляв сам посадинок, а після нього голова УССПУ З. Квіт.

Діти пописували своїми талантами, а від уряду міста упрямлювала час камерна оркестра. Накінець появились клявни, які прекрасною українською мовою дали виступ в обороні української мови, що ГПУМцям дуже сподобалося, бо нагородили клявнів бурхливими оплесками. Посадинок Києва ще дав чотири обіди за половину ціни у міському ресторані для 80 ГПУМців. Діти одержали відзначки св. Архистратига Михайла-покровителя Києва. Вдячна господарів міста Києва посадиноків О. Омельченку щаслива українська молодь ГПУМ, з надією вже тра-



Учасники I Світового з'їзду ГПУМ на прийнятті у посадинок Києва О. Омельченка, 20-го серпня 1997 року.



Владика Василь Лостен святить Божі дари біля церкви св. Миколая на Аскольдовій Могили в Києві, 19-го серпня 1997 року.

раїнську молодь. Діти майже всі православні. Для них це не перше святкування Спаса. Для них Владика Василь Лостен у цей день був Владикою православним, а для нього вони були греко-католицькими дітьми. Але найважливіше — це був український Владика й українські діти, бо від них проминувала щира братня любов. Чи це не приклад правильного екуменізму?

20-го серпня ГПУМців приймав посадинок м. Києва Олександр Омельченко у будинку його управління на Хрещатику. Це був „королівський” прийом у прекрасній залі, де до дитвори промовляв сам посадинок, а після нього голова УССПУ З. Квіт.

диційно зустрічатись з посадином під час своїх з'їздів, покинула міську ратушу.

Всі інші дні провела молодь на різних екскурсіях по чудовому Києві. Звичайно ми збирались у Будинку Вчителя. Звідси групою, разом з учителями, батьками і опікунами ми з українськими прапорами і з українською пісню на вустах маршували вулицями Києва, а головню Хрещатиком. Коли ми співали українські пісні, то бачили і похмурі обличчя, яким було щось не доподобило, але в більшості радісні обличчя прохаживали, які з великою цікавістю і зворушенням приступали до наших діточок, питали їх, хто вони і що роблять, цілували їх і обіймали. Діти відчували, що вони — українські діти — також є господарями в Києві, що це також їх столиця.

24-го серпня — День Незалежності. Всі ми знову зібрався в Будинку Вчителя, щоб ушитуватися і податись маршем до пам'ятника Шевченка, щоб зложити квіти біля його підніжжя і запевнити нашого духовного Батька, що ми йдемо непохитно вказаним ним шляхом. Зблизившись до парку, всі почали співати українські пісні. Біля пам'ятника вже було багато людей. Коли ми зблизились, то маса народу, побачивши ту прекрасну молодь з квітами у руках, з прапорами, транспарантами і пісню на вустах, привітали нас гучними оплесками і окликами „Слава!”. Це було ще одним прекрасним переживанням для нашої молоді. Після короткої промови голова УССПУ З. Квіт і делегація ГПУМ підій-

шли по сходах, щоб поклонитись і зложити квіти. Це був наш останній і незабутній акт у Києві. Сльози радості котились по багатьох обличчях юних ГПУМців. Дітвора не хотіла покидати Києва. Він став для них чимсь правдиво рідним. З надією на скору і ще крашу зустріч ми покидали рідну столицю.

Тиждень перебування (нічліги, харчування і транспортування) у Києві понад 80 ГПУМців було оплачуване УССПУ а користи переважувала всі сподівання. Такі з'їзди заплановані на майбутнє. Ми подали лише одну частинку діяльності УССПУ, і ГПУМ. Всі наші заходи потребують моральної і матеріальної допомоги. За нею ми звертаємось до української громади, за що Управа УССПУ складає вже наперед найвищий подяку. Листи слати на таку адресу: Ukrainian World Association of Professional Educators (UWAPE), Attn.: Z. Kvit 804 N. Woodstock St., Philadelphia, Pa. 19130

K. 3.

Без української мови і книжки — не буде й української гитини!

**1998 UKRAINE**

Tour program is ready!

Early registration bonus: 3 FREE DAYS in BUDAPEST at Deluxe GELLERT HOTEL

Offer expires Dec 25, 1997

**scope travel inc.**

1605 Springfield Ave. Maplewood NJ 07040

973 378-8998 or 800 242-7267

www.scopetravel.com info@scopetravel.com

“КНИЖКА ПРО ДОРОГОЦІННІ КАМЕНІ ЗОЛОТО, СІРБЛО, ПЛЯТИНУ

Книжку можна набути в JOHN ROMANATION 1837, 6th Ave., Watervliet, N.Y. 12189.

Ціна \$30.00 + 3.00 пересилка.

Як також в книгарні „Свободи”, Арка, Сурма в Нью Йорку та на Союзівці!

ІВАН РОМАНИШИН

**ТАКА КОМПАНІЯ**

26 First Avenue New York, N.Y. 10009 Tel.: (212) 473-3550

НА РІЗДВЯНІ СВЯТА: КУТА, МАК, ГРИБИ, СВЯТОЧНІ КАРТОЧКИ, КОЛЯДКИ (касетки — платівки), ВИСИЛАЄМО ПОШТОЮ.

\* FUNERAL DIRECTORS \*

**ПЕТРО ЯРЕМА**

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор Родина ДМИТРИК

**Peter Jarema**

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. 10009 (212) 674-2568

CUSHMAN & WAKEFIELD OF NEW JERSEY INC.

IS PLEASED TO ANNOUNCE

THAT DENHOLTZ ASSOCIATES

AND THE ZARO GROUP

HAVE PURCHASED

30 MONTGOMERY STREET

IN JERSEY CITY, NEW JERSEY,

FOR \$21.2 MILLION.

DAVID BERNHAUT, ANDREW MERIN,

GARY GABRIEL AND SUSAN NISSIM

OF CUSHMAN & WAKEFIELD'S

FINANCIAL SERVICES GROUP AND

SEAN BRADY OF CUSHMAN & WAKEFIELD

REPRESENTED THE SELLER,

THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.

THE FIRM HAS ALSO SERVED AS

EXCLUSIVE LEASING AGENT FOR

THE 300,000-SQUARE-FOOT,

15-STORY OFFICE BUILDING SINCE 1980

AND WILL CONTINUE TO HANDLE

MARKETING UNDER THE NEW OWNERSHIP.

FOR LEASING INFORMATION,

CALL SEAN BRADY AT 201-460-3342.

**DENHOLTZ**  
Associates



**CUSHMAN & WAKEFIELD**

Improving your place in the world.

Cushman & Wakefield Worldwide®

www.cushmanwake.com